

4. Злупко С.М., Раденький Й.М. Людський потенціал, зайнятість і соціальний захист населення в Україні: Навчальний посібник. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І.Франка, 2001. – 193с.
5. Луцишин Л.М. Планування діяльності підприємства: Навчально – методичний посібник. 2 – ге видання, доповнене і перероблене. – Івано – Франківськ: ІМЕ „Галицька Академія”, 2006. – 248с.
6. Хорунжий М.Й. Аграрна політика / М.Й. Хорунжий. – К.: КНЕУ, 1998. - 240 с.
7. Якуба К.І. Соціально-демографічне відтворення сільського населення і трудового потенціалу аграрної політики / К.І. Якуба //Україна: аспекти праці. – К., 1999. – 24 с.

Рецензент: Борисевич С.О., д.іст.н., доцент

УДК 351: 002.8

Туча В.В.,

аспірант Академії муніципального управління

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНО-УПРАВЛІНСЬКИХ МЕХАНІЗМІВ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПОЛІТИЧНИХ РІШЕНЬ

Анотація. Виділено та проаналізовано державно-управлінські механізми імплементації політичних рішень на предмет забезпечення їх результативності та підвищення ефективності.

Ключові слова: державно-управлінські механізми, імплементація, політичні рішення, результативність, ефективність.

Аннотация. Выделены и проанализированы государственно-управленческие механизмы имплементации политических решений на предмет обеспечения их результативности и повышения эффективности.

Ключевые слова: государственно-управленческие механизмы, имплементация, политические решения, результативность, эффективность.

Annotation. Highlighted and analyzed state-management mechanisms for implementing policy decisions in terms of their effectiveness and efficiency.

Keywords: public-management mechanisms, implementation, policy decisions, effectiveness, efficiency.

Постановка проблеми. Питання забезпечення результативності та підвищення ефективності є ключовими для державно-управлінських механізмів імплементації політичних рішень. Виділення відповідних критеріїв оцінювання, їх аналіз та розроблення підходів до вдосконалення цих механізмів визначило вибір предмета дослідження.

Мета даного дослідження полягає у визначенні критеріїв оцінювання та підходів до забезпечення результативності та підвищення ефективності державно-управлінських механізмів імплементації політичних рішень.

Аналіз наукового доробку. Дослідження за обраною тематикою здійснювали Мірошниченко Ю. Р. [1], Друк Ю. Я. [2], Абизов В. Є., Кремень В. Г. [3] та ін.

Виклад основного матеріалу. Основним шляхом вдосконалення державно-управлінських механізмів імплементації політичних рішень є забезпечення їх результативності та підвищення ефективності. Результативність та ефективність є загально визнаними сучасними критеріями оцінювання будь-яких соціальних процесів, пов'язаних з управлінням. Вони входять до відомої тріади 3Е (англ. *effectiveness* - результативність, англ. *efficiency* - ефективність, англ. *economy* - економічність) універсальних критеріїв оцінювання суспільної діяльності та широко застосовуються в практиці політичного та державного управління.

Застосування цієї тріади до оцінювання процесів як політичного, так і державного управління має свої особливості. Вони пов'язані з тим, що політичні рішення на державному рівні, особливо розраховані на довгострокову (стратегію) та середньострокову (державна політика) перспективу, мають, здебільшого якісний, а не кількісний характер. Це призводить до того, що розробці конкретних заходів для їх виконання передують визначення ієрархії цілей, встановлення їх пріоритетності, визначення етапів та завдань реалізації. Всі ці дії багатоваріантні та мають значну суб'єктивну складову адміністративної здійсненності, а, відтак, супроводжуються ризиком вибору далеко не кращого варіанту імплементації політичного рішення. По мірі переходу з вищого до нижчих рівнів та зменшення терміну їх виконання значна частка цих цілей трансформується у кількісні завдання, що дозволяє більш чітко організувати контроль їх виконання (безумовно, якщо ці завдання допускають їх дієвий контроль). Що, фактично, знаходить своє відображення у Державному та місцевих бюджетах.

Якісний характер державних політичних рішень логічно потребує їх оцінки на предмет якості.

Коли йдеться про результативність державно-управлінських механізмів імплементації політичних рішень, мається на увазі, що такі механізми практично забезпечать реалізацію відповідних політичних рішень, їх технологічну (функціонально-технічну), політичну (групові, зокрема партійні, інтереси, переконання, мотивація, впливовість, ступень відповідальності) та адміністративну (наявність умов, забезпеченість персоналом, його зацікавленість у результаті) здійсненність, відповідність завдань наявним ресурсам. Коли йдеться про ефективність державно-управлінських механізмів імплементації політичних рішень, мається на увазі вибір таких з цих механізмів, що забезпечать найкращу реалізацію відповідних політичних рішень як за політичними наслідками, так і з фінансової та матеріальної точки зору. При цьому враховуються обсяги ресурсних витрат та їх доступність, здійснюється співставлення "витрати -

вигоди", де вигоди - це позитивні результати, витрати - це витрачені ресурси та час, а також потенційно можливі негативні результати. Під економічністю державно-управлінських механізмів імплементації політичних рішень, мається на увазі мінімізація вартості ресурсних витрат їх здійснення з огляду на відповідну якість [4].

Таким чином, розглядаючи критерій результативності до його складових слід віднести технологічну, політичну та адміністративну здійсненність, а також якість. Щодо останнього критерію, то його врахування після введення міжнародного стандарту ISO 9000, який стосується системи якості та управління якістю в організаціях, перетворюється в Україні на звичайну норму управлінської діяльності на всіх рівнях державного та муніципального управління. При цьому слід враховувати, що цей стандарт не стосується безпосередньо якості виробу (у нашому випадку – політичного рішення, державно-управлінського механізму його імплементації), таким він стає як результат застосування системи ефективного управління (у нашому випадку – як результат ефективного прийняття такого рішення та його ефективної імплементації). Саме таким чином ми пов'язуємо поняття якості політичних рішень та державно-управлінських механізмів їх імплементації з поняттям ефективності політичних рішень та державно-управлінських механізмів їх імплементації. Щодо якості, насамперед, йдеться про якість самих політичних рішень, а потім вже й про якість державно-управлінських механізмів їх імплементації.

На нашу думку, до критеріїв результативності слід ще додати ресурсну здійсненність, виділивши цей критерій з адміністративної здійсненності та залишивши в останньому все, що стосується оцінювання персоналу та його дій.

Проаналізуємо застосування основних державно-управлінських механізмів імплементації політичних рішень в Україні на предмет конкретизації для них критеріїв результативності та ефективності за авторською схемою, наведеною на рис. 1.

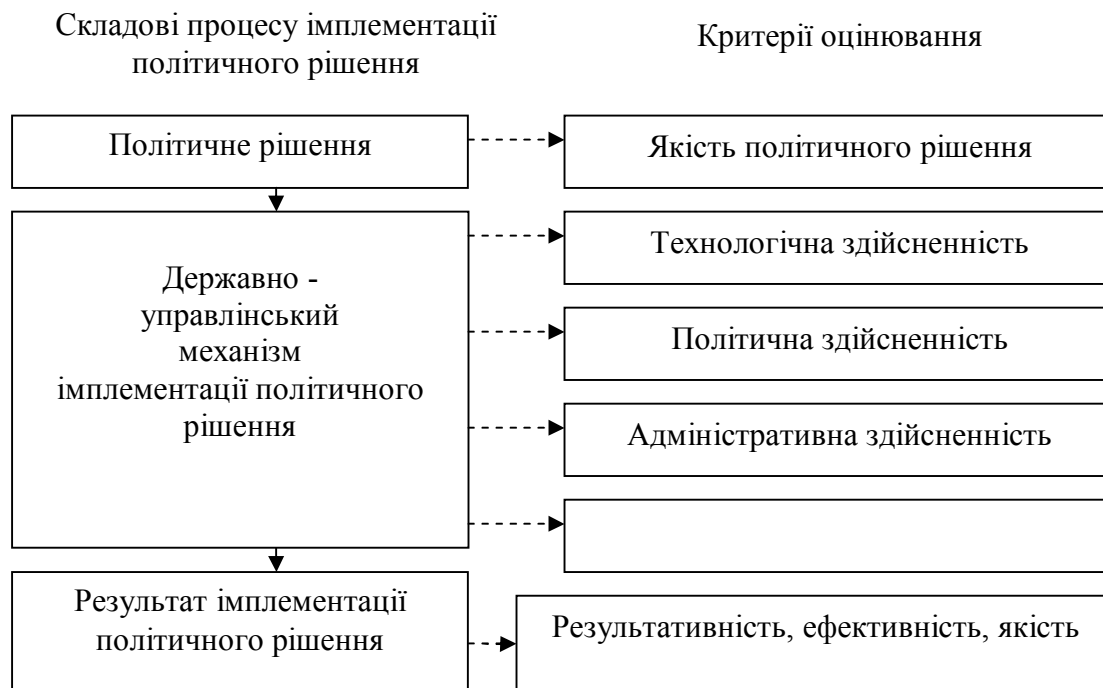

Рис. 1. Схема оцінювання державно-управлінського процесу імплементації політичного рішення

Серед основних державно-управлінських механізмів імплементації політичних рішень маємо: Конституцію України, нормативно-правові акти, вибори, референдуми, концепції, стратегії, реформи, державну політику, національні проекти, державні цільові програми, державний бюджет, регламенти.

В першу чергу проаналізуємо чинну Конституцію України 1996 року. Про її якість свідчить той факт, що, після внесення змін до Конституції України (2004 рік), у 2010 році відбулося повернення до неї.

Політичне рішення щодо внесення змін до Конституції України у 2004 році виявилось неякісним (внаслідок недостатньої обґрунтованості, поспішності прийняття та явної спрямованості на задоволення ситуативних політичних інтересів) і несвоєчасним. Це у повній мірі проявилось в процесі його імплементації, насамперед, внаслідок проблем його політичної та адміністративної здійсненності.

Це рішення призвело до конфлікту інтересів Президента України, Верховної Ради України та Прем'єр-міністра України, що заважало проводити у життя інші важливі політичні рішення, зокрема, проведення політичної, судової, економічної та адміністративної реформ, здійснювати ефективний президентський і парламентський контроль, зокрема, за витратами з Державного бюджету України. Низька результативність, ефективність та якість результату імплементації цього політичного рішення призвела до його відміни на підставі рішення Конституційного Суду України у зв'язку з порушенням конституційної процедури розгляду та прийняття.

Нормативно-правові рішення фактично присутні в усіх державно-управлінських механізмах імплементації політичних рішень. В одних випадках вони роблять політичні рішення легітимними (створення органів державної влади, призначення або звільнення їх керівників, призначення судів, територіальні зміни, утворення спеціальних економічних зон тощо), а в інших створюють підставу для їх подальшої реалізації (визначення дат проведення виборів, референдумів, затвердження концепцій, стратегій, проголошення реформ, державної політики та визначення їх засад, національні проекти, державні цільові програми, державний бюджет, регламенти). Вже цей факт свідчить про важливість забезпечення їх результативності, ефективності, якості.

Нормативно-правових актів велика кількість. Наприклад, на щотижневому засіданні Кабінету Міністрів України одних постанов приймається від кількох, до кількох десятків. Результативність, ефективність, якість розроблення та імплементації нормативно-правових актів визначається їх відповідністю національним інтересам держави, обраному державному курсу, стратегіям і політикам влади (політична здійсненність), сучасній світовій практиці, оперативністю реагування на виникнення суспільних проблем, своєчасністю, продуманістю, достатньою узгодженістю з зацікавленими сторонами, доброю технологічною підготовкою апаратом з урахуванням сучасних принципів та технік нормотворчості та нормо застосування (адміністративна та технологічна здійсненність), їх підтримкою населенням країни.

Політичними рішеннями щодо виборів та референдумів є Конституція України, спеціальні закони, що визначають виборчу систему та порядок організації і проведення референдумів, а також рішення зі встановлення дат їх проведення. В Україні продовжується пошук ефективної виборчої системи й вже це вказує на певну недосконалість її чинного варіанту, зокрема, в частині політичної та адміністративної здійсненності. Зміна виборчої системи пов'язується з продовженням проведення політичної реформи. Введення пропорційної системи не виправдало себе, насамперед, при виборах до місцевих рад, що є, зокрема, проявом недостатнього розвитку партійної системи в Україні, відсутністю високої підтримки жодної з крупних партій по всіх регіонах України. На часі зміна виборчої системи на змішану (частково пропорційну та частково мажоритарну) з різними підходами до її застосування на центральному та місцевому рівнях.

Концепції, як правило, передують прийняттю нормативно-правових (закони, постанови) актів, стратегій, реформ, національних проектів, державної політики, державних цільових програм та містять головну мету, основні цілі, пріоритетні напрями та етапи їх реалізації. Вони значною мірою визначають концептуальні засади, а, відтак, і результативність, ефективність та якість наступних політичних рішень та їх імплементації. Саме тому, концепції мають розроблятися на принципах узгодженості

інтересів всіх зацікавлених сторін, відкритості, прозорості, участі із залученням всіх зацікавлених сторін, найбільш масштабні та важливі з них мають широко обговорюватися фахівцями та громадськістю. Затвердження концепцій означає визнання владою доцільності розроблення та реалізації зазначених документів з точки зору очікуваної результативності (технологічної, політичної та адміністративної здійсненності), ефективності та якості. За призначенням концепція близька документу Європейського Союзу, що має назву Білої книги.

Як приклад невдалої розробки можна навести проект Концепції Стратегії державної кадрової політики (2010 рік), підготовлений Головним управлінням Державної служби України, в якому були порушені принципи адміністративної та технологічної здійсненності, достатньої якості документа такого рівня, що призвело до низької оцінки його якості та ефективності керівниками центральної та місцевої влади, іншими фахівцями, науковцями, викликало необхідність її подальшого ґрунтовного доопрацювання [5].

Стратегії конкретизують політичні ідеї та рішення щодо розвитку держави та її різних сфер, галузей, регіонів, територій на довгострокову перспективу (5 і більше років), переводячи їх у цілі, пріоритети, визначаючи сильні та слабкі місця, можливості та загрози їх реалізації. Розроблення стратегій в Україні в останні роки набуло системного характеру й пов'язано з запровадженням стратегічного планування як інструменту перспективного прогнозування та планування на всіх рівнях державного управління. Інструментарій та технології стратегічного планування достатньо відпрацьовані, нормативно закріплені у низці положень (наприклад, у Методичних рекомендаціях щодо формування регіональних стратегій розвитку, затверджених наказом Міністерства економіки України від 29.07.2002 № 224 [6]), що дозволяє говорити про його технологічну здійсненність. Якщо відсутність стратегій розвитку на регіональному та місцевому рівні скоріше свідчить про недостатню політичну здійсненність, то якість тих з них, що вже розроблені та впроваджені, значною мірою залежить від адміністративної здійсненності.

В Україні приділяється значна увага розвитку її регіонів. Враховуючи значимість цього питання для розвитку країни, Постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2006 року № 1001 була затверджена Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2015 року, якою передбачене: зниження диспропорцій у соціальних показниках, у тому числі заробітній платі та забезпеченні додержання державних соціальних гарантій; збільшення обсягу інвестицій в основний капітал при одночасному зниженні диспропорції за цим показником; створення умов для сталого розвитку регіонів в інтересах усієї країни, підвищення рівня життя населення, подолання бідності та безробіття, формування середнього класу; забезпечення додержання визначених державних

соціальних гарантій стосовно кожного громадянина незалежно від місця його проживання; подолання депресивного стану окремих територій, своєчасне і комплексне розв'язання проблем охорони довкілля [7].

Стратегії національного рівня можуть біти проголошені у формі національних доктрин. Наприклад, указом Президента України «Про Національну доктрину розвитку освіти» від 17 квітня 2002 року № 347/2002 з метою визначення стратегії та основних напрямів дальшого розвитку освіти в Україні затверджено Національну доктрину розвитку освіти. Очікуваними її результатами були: перехід до нового типу гуманістично-інноваційної освіти; істотне зростання інтелектуального, культурного, духовно-морального потенціалу особистості та суспільства; потужні позитивні зміни у системі матеріального виробництва та духовного відродження, структурі політичних відносин, побуті та культурі [8].

Реформи є радикальним засобом зміни суспільних відносин. Вони проводяться, якщо ці відносини не відповідають потребам суспільства, суттєво відстають порівняно з передовими країнами світу або погіршуються у порівнянні з попередніми періодами у самій країні, гальмують розвиток відносин з іншими державами світу, країни, системи владних відносин, сфер суспільної діяльності, галузей, регіонів, територіальних утворень. Україна має досвід проведення конституційної реформи 2004 року, політичної реформи, адміністративної реформи (1998-2004 роки).

Життя показало, що сліпе копіювання ефективних зарубіжних реформ не призводить до очікуваних наслідків. В першу чергу, при їх проведенні слід виходити з ціннісних орієнтацій населення. Й саме в цьому в Україні виникає перша суттєва проблема, оскільки тільки незначна частка ціннісних орієнтацій поділяється всім населенням. Особливо гостро це проявилось при виборі керівництвом країни шляху євроатлантичної інтеграції України та в активних діях у цьому напрямку, що, фактично, означало започаткування реформи політичного курсу держави. Цей приклад надає особливої актуальності обов'язковій підготовці населення до реформ, проведення великої інформаційної роботи, залучення до їх розроблення громадськості, орієнтації на інтереси переважаючої більшості населення.

Щодо реальної оцінки результативності, ефективності та якості проведення реформ та їх наслідків, то її, як показує наведений приклад, можна зробити тільки на основі певного накопиченого практичного досвіду.

З 2010 року керівництвом країни започатковано шлях послідовних, комплексних реформ в різних сферах суспільних відносин: конституційній (повернення президентсько-парламентської форми правління з метою укріплення вертикалі виконавчої влади), політичній (зміна та подальша демократизація виборчої системи), адміністративній (упорядкування

системи органів виконавчої влади, скорочення державного апарату, реформа державної служби), судовій (упорядкування системи судової влади, підвищення рівня контролю за її діяльністю), економічній (зміни податкового законодавства, задіяння ринкового механізму землекористування тощо), соціальній (зміна пенсійного законодавства, захист інших незабезпечених та малозабезпечених верств населення тощо) та ін.

Відповідно до ст. 85 чинної Конституції України визначення засад внутрішньої і зовнішньої політики належить Верховній Раді України, а забезпечення її здійснення, проведення фінансової, цінової, інвестиційної та податкової політики; політики у сферах праці й зайнятості населення, соціального захисту, освіти, науки і культури, охорони природи, екологічної безпеки і природокористування, розроблення і здійснення загальнодержавних програм економічного, науково-технічного, соціального і культурного розвитку України відповідно до ст. 116 покладено на Кабінет Міністрів України [9]. Таким чином, політичні рішення щодо визначення засад внутрішньої і зовнішньої політики можуть прийматися у формі закону або постанови Верховної Ради України, а щодо забезпечення її здійснення - у формі постанов, розпоряджень та доручень Кабінету Міністрів України. Оскільки, відповідно до ст. 93, право законодавчої ініціативи у Верховній Раді України належить Президентові України, народним депутатам України, Кабінету Міністрів України і Національному банку України, то ці суб'єкти державної влади можуть ініціювати визначення засад внутрішньої та зовнішньої політики. Відповідно до ст. 106, Президент України підписує закони, прийняті Верховною Радою України, й, таким чином, також впливати на визначення засад внутрішньої та зовнішньої політики.

Основним інструментом реалізації державної політики є державні цільові програми, що ініціюються та розробляються для реалізації її пріоритетних цілей та завдань. Оцінювання державної політики за критеріями результативності, ефективності та якості є складовою підходу аналізу державної політики, який забезпечує її обґрунтовані розроблення та впровадження. Таке оцінювання передбачає послідовне з'ясування: досвіду попереднього застосування державної політики у певній сфері чи галузі суспільної діяльності; ступінь дотримання отриманих результатів запланованим; наявність позитивного результату її застосування для різних категорій зацікавлених осіб, населення; наявність позитивних змін у сфері чи галузі управління; причин її успіху за різними цільовими напрямками її реалізації; можливість модифікації політики на підставі урахування досвіду її застосування; інтерпретація отриманих результатів з точки зору їх практичного впливу на ситуацію в обраній сфері чи галузі управління; розроблення можливих рекомендацій щодо внесення змін до політики; нового вибору політики та програмних заходів з її реалізації, що логічно закріплюють та розвивають отримані результати [4].

Національні проекти в Україні вперше започатковані у 2010 році. Тому зарано говорити про накопичений досвід й робити ґрунтовні оцінки. В той же час, наприклад, досвід Російської Федерації вказує на перспективність таких пріоритетно-інвестиційних проектів, виходячи з реальних потреб та можливостей держави у певний термін. Дуже важливо, щоб національні проекти та їх складові національні проекти розвитку не перетворилися в одну з форм великого різноманіття державних цільових програм, а дійсно відображали найбільш актуальні національні потреби та напрями пріоритетного інвестування бюджетних та позабюджетних коштів, технологічно відповідали практиці управління проектами, мали гарантовану політичну та адміністративну здійсненність, були зорієнтовані на європейську якість розроблення та впровадження проектів національного рівня.

Розроблення та впровадження державних цільових програм унормовано Законом України «Про державні цільові програми» від 18 березня 2004 року № 1621-IV [10]. Відповідно до ст. 6 цього закону Кабінет Міністрів України, центральні органи виконавчої влади, Національний банк України, Національна академія наук України, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські ради, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації можуть ініціювати розроблення державної цільової програми, розробляти та проводити громадське обговорення концепції програми.

Цей закон є класичним прикладом накопичення та узагальнення досвіду розроблення та впровадження державних програм в Україні. До прийняття цього закону достатньо довго діяли інструкція Мінекономіки України щодо розроблення державних виробничих програм, положення Міносвіти та науки України щодо розроблення державних науково-технічних програм та ін. На нашу думку, закон є якісним документом, в якому визначені види державних цільових програм, етапи їх розроблення та виконання, визначені повноваження органів державної влади у сфері розроблення та виконання державних цільових програм, зазначено механізм імплементації відповідно до затвердженого урядом порядку розроблення та виконання державних цільових програм.

Практика розроблення та впровадження державних цільових програм показує, що цим законом та відповідним порядком забезпечені їх технологічна та адміністративна здійсненність. Проблемність є у політичній здійсненності, оскільки вона залежить від тих цілей та завдань, з якими приходять у владу політичні сили, та в забезпеченні ефективності таких програм, що значною мірою залежить від політичної волі та достатності задіяних в них ресурсів, а також у ресурсній здійсненності. Остання, у певній мірі, компенсується щорічною актуалізацією завдань програми, виключенням з них тих, що не забезпечені достатніми ресурсами.

Державний бюджет є комплексним системним політичним документом, основним фінансовим механізмом держави, який узагальнює її бюджетні витрати на рік. Заходи, передбачені іншими політичними документами, будуть реалізовані, якщо їх фінансування передбачене Державним бюджетом. Тому останній можна вважати найважливішим політичним рішенням, а його реалізацію відповідно основним фінансовим державно-управлінським механізмом імплементації цих рішень.

На якість державного бюджету вказує його збалансованість, обґрунтоване формування доходної частини з урахуванням реальних можливостей держави, включення до витратної частини фінансування у достатньому обсязі пріоритетних завдань держави на поточний рік (вибори, референдуми, реформи, концепції, стратегії, державні політики, національні проекти, державні цільові програми та ін.). В деякі роки в Україні відбувалося несвоєчасне прийняття Державного бюджету, прийняття його на умовах наступного корегування. Причинами цього, як правило, була політична нездійсненність, дуже рідко – адміністративна нездійсненність.

З певною долею припущення, можна стверджувати, якщо бюджет прийнято та повністю виконано, відбулися помітні позитивні зрушення в провідних сферах суспільного життя, то він був результативним (технологічно, політично та адміністративно здійсненим), ефективним та якісним, оскільки виконав своє основне завдання бути рушійним механізмом розвитку країни.

Регламенти засідань органів державної влади (Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та ін.) є організаційно-технологічними державно-управлінськими механізмами, які забезпечують певні процедури (процеси) прийняття державних, в тому числі політичних та державно-управлінських рішень. Як правило, таким процедурам притаманна висока технологічна та адміністративна здійсненність. В той же час, можливі проблеми політичної здійсненності внаслідок демократично передбачених процедур колективних голосувань, необхідної квоти тощо.

Аналіз практики підвищення ефективності державно-управлінських механізмів імплементації політичних рішень дозволяє визначити певні підходи до цього питання.

По-перше, необхідно виважено підходити до вибору форми політичного рішення, забезпечити її адекватність завданню, яке воно вирішує.

По-друге, можна рекомендувати логічну схему (послідовність) імплементації політичних рішень (нормативно-правові акти, стратегії, реформи, державна політика, національні проекти, державні цільові програми, Державний бюджет), яка сприяє забезпеченню їх якості, результативності та підвищенню ефективності, а саме: вибір державно-управлінських механізмів імплементації політичного рішення; вибір їх

форми; розроблення, обговорення та прийняття концепції для обраної форми; розроблення, обговорення, прийняття та реалізація обраної форми державно-управлінських механізмів імплементації політичного рішення; контроль реалізації обраної форми державно-управлінських механізмів імплементації політичного рішення; оцінювання результатів імплементації політичних рішень за критеріями результативності (технологічної, політичної, адміністративної, ресурсної здійсненності), ефективності та якості.

По-третє, на результативність та ефективність державно-управлінських механізмів імплементації політичних рішень впливає те, наскільки в цих рішеннях враховані чинники виникнення проблем державного управління, а саме: раціональний розподіл державної влади і державного управління по території держави; орієнтація державного управління на інтереси всіх класів, соціальних прошарків, професійних груп, національних і конфесійних структур суспільства; використання нових технологій управління, формуванні єдиної інформаційної системи державного управління з новим рівнем послуг; упорядкування норм поведінки, діяльність і системну взаємодію учасників управлінських процесів; динаміка організаційних відносин і необхідністю постійної зміни організаційних структур під впливом економічних, соціальних і духовних інновацій та зміни цілей державного управління; залучення до державного апарату висококваліфікованих фахівців та розвитку їх навичок при здійсненні управлінської діяльності; зміцнення взаємозв'язків з суспільством і подолання відчуження державного апарату (влади) від громадян [4].

По-четверте, вдосконалення самих політичних рішень за принципом адекватності політичних рішень та державно-управлінських механізмів їх імплементації.

По-п'яте, забезпечення результативності та ефективності регламентів прийняття таких рішень.

По-шосте, застосування підходу аналізу політики не тільки при розробці та впровадженні державних політик та державних цільових програм, але й при імплементації концепцій, стратегій, доктрин, реформ, національних проектів, Державного бюджету.

Висновки. На основі аналізу основних державних політичних рішень та особливостей їх реалізації визначено критерії оцінювання та підходи до забезпечення результативності та підвищення ефективності державно-управлінських механізмів імплементації політичних рішень.

Використані джерела інформації:

1. Мірошниченко Ю. Р. Демократичні механізми підготовки і прийняття державно-політичних рішень : дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02 / Мірошниченко Юрій Романович. – Київ, 2006. – 225 с.
2. Друк Ю. Я. Модернізація державного управління в контексті реформування політичної системи : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ. упр.

- : спец. 25.00.01 “Теорія та історія державного управління” / Ю. Я. Друк. – Львів, 2008. – 20 с.
3. Абизов В. Є. Політичне рішення : механізм прийняття [Електронний ресурс] // В. Є. Абизов, В. Г. Кремень // Випуск 40, 1995. – Режим доступу : <http://old.niss.gov.ua/book/Abizob/index.htm>.
 4. Браун М. Пол. Посібник з аналізу державної політики /М. Пол. Браун // Пер. з англ. - К.: Основи, 2000. - 243 с.
 5. Проект Стратегії державної кадрової політики на 2011 – 2020 роки // Веб-портал Голодержслужби України станом на 08.09.2010 р.
 6. Методичні рекомендації щодо формування регіональних стратегій розвитку, затверджені наказом Мінекономіки України від 29.07.2002 № 224 [Електронний ресурс] // – Режим доступу : <http://www.uazakon.com/document/spart09/inx09341.htm>.
 7. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2015 року, затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2006 року № 1001 [Електронний ресурс] // – Режим доступу : http://www.uazakon.com/documents/date_br/pg_gvgsxc/index.htm.
 8. Указ Президента України «Про Національну доктрину розвитку освіти» від 17 квітня 2002 року № 347/2002 [Електронний ресурс] // – Режим доступу : <http://www.uazakon.com/document/spart14/inx14397.htm>.
 9. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, N 30, ст. 141. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=254%EА%2F96-%E2%F0>
 10. Закон України «Про державні цільові програми» від 18 березня 2004 року № 1621-IV [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, N 25, ст. 352. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1621-15>.

Рецензент: Руденко О. М., д.держ.упр., д.

УДК:351

Чувпило В.В.,
аспірант Академії
муніципального управління

УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ: СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ ТА СТРУКТУРА ЗЕМЕЛЬНОГО ФОНДУ

Анотація. Дослідження сутності поняття «земельні ресурси», «управління земельними ресурсами» в рамках різних наукових дисциплін, включаючи географію, юриспруденцію, соціологію, економіку й державне управління. А також дослідження структури земельного фонду України згідно з розподілом по основних видах земельних угідь та економічної діяльності.

Аннотация. Исследование сущности понятия «земельные ресурсы», «управление земельными ресурсами» в рамках различных научных дисциплин, включая географию, юриспруденцию, социологию, экономику и государственное управление. А также исследования структуры земельного фонда Украины согласно распределению по основным видам земельных угодий и экономической деятельности.

Annotation. Investigation of the nature of «land resources», «land management» within various scientific disciplines, including geography, law, sociology, economics and